

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2000-365

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos
Tekijä-Författare-Author Benouaret, Susanne		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kun meille muutti peikko nimeltä dysfasia : äitien näkökulmia lapsensa dysfasiaan		
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 1999-09-01	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 87, iii s
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmassa tarkastellaan dysfasiasta eli kielen kehityksen erityisvaikeudesta kärsivien lasten äitejä sekä heidän kokemuksiään dysfasiasta ja elämästään dysfaattisen lapsen kanssa. Tutkimuksessa on pyritty selvittämään sitä, miten äidit määrittelevät ja merkityksellistävät erilaisia äitiyteen, normaaliuteen ja poikkeavuuteen sekä vanhempien ja alan ammatti-ihmisten väliseen yhteistyöhön liittyviä kysymyksiä. Tutkimuksen empiirinen aineisto koostuu 13 äidin puolistrukturoidusta teemahaastattelusta. Haastateltavat ovat löytyneet pääosin paikallisen dysfasiayhdistyksen kautta. Aineiston analyysin lähtökohtana ovat olleet sosiaaliseen konstruktionismiin perustuvat diskurssianalyysin ja narratiivisuuden näkökulmat ja tutkimusmenetelmät.</p> <p>Tutkimuksen äidit puhuvat dysfasiaan liittyvästä vakuutteluongelmasta, johon he törmäävät yrittäessään vakuuttaa itseään tai muita lapsen vaikeuksien tai dysfasian olemassaolosta. Vakuutteluongelma näyttäytyy äitien puheessa monella tapaa ja eri yhteyksissä. Lapsen dysfasiadiagnoosin varmistumisen myötä vakuutteluongelma muuttaa osin muotoaan myös äitien pohdinnaksi dysfasian olemuksesta ja paikantumisesta normaaliuden ja poikkeavuuden rajalle. Äidit puhuvat myös lapsen ja äidin stigmapuolesta eli leimautumisesta. Äitien kohdalla voidaan puhua myös kaksinkertaisesta stigmapuolesta, sillä lapsen dysfasian aiheuttaman stigman lisäksi äidit voivat kantaa myös äitiyteen liittyvää stigmaa.</p> <p>Kertoessaan yhteistyöstä alan ammattilaisten kanssa äidit määrittelevät asiantuntijuuden lääketieteellisen ja arjen asiantuntemuksen osa-alueisiin. Äidit sijoittavat itsensä ja alan ammatti-ihmiset näille asiantuntemuksen kentille erilaisiin subjektipositioihin. Äidit näyttelevät pääosaa arjen asiantuntemuksen alalla ja alan ammattilaiset paikantuvat lähinnä lääketieteellisen asiantuntemuksen kentälle. Ajan myötä äidit siirtyvät osaksi myös lääketieteellistä asiantuntemusta. Osa vanhempien ja ammatti-ihmisten yhteistyöhön liittyvistä vaikeuksista selittyy äitien puheessa näiden asiantuntemuksen osa-alueiden keskinäisellä erilaisuudella ja kohtaamattomuudella.</p> <p>Äitiyttä tutkielmassa tarkastellaan peilaamalla äitien kertomuksia myyttiseen äitikuvaan ja Nätkinin (1997) esittämiin äititarinoiden juonirakennemalleihin eli äitiyden familistiseen, maternalistiseen ja individualistiseen mallitarinaan. Tutkielmassa tarkastellaan dysfasian vaikutuksia ja ulottuvuuksia äitiyteen kolmen äititarinan kautta. Näissä tarinoissa äidit kertovat äiti-lapsi -suhteen luomisen vaikeuksista, uhrautumisesta, äitiydestä irtautumisesta sekä myyttisen äitimallin luomista velvoitteista ja paineista.</p> <p>Tärkeimpinä kirjallisina lähteinä tutkimuksessa on käytetty Nätkinin (1997), Goffmanin (1963), Baruchin (1981) sekä Jokisen, Juhilan ja Suonisen (1993) teoksia ja artikkeleita sekä joukkoa äitiydestä ja poikkeavuudesta kertovia kirjoituksia.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords dysfasia - lapset - äidit poikkeavuus - dysfasia äitiys - asiantuntijuus - lapset		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		